

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200463
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622200463.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka W. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XXX, P. G., t. č. B.. M. R. P. XXXX/XX, O. a otec T. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto L., t. č. C. XXX, X. o zvýšenie výživovacej povinnosti na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/20/2015 zo dňa 11.06.2015, právoplatného dňa 03.07.2015 tak, že z v y š u j e výživovaciú povinnosť otca na mal. T. C., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80 eur na sumu 130 eur mesačne, s účinnosťou od 01.03.2022.

II. Zročné výživné za čas od 01.03.2022 do 30.04.2022 v sume 100 eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka podala na tunajší súd dňa 02.03.2022 návrh na zvýšenie výživného na maloleté dieťa T. C., nar. XX.XX.XXXX. V návrhu uviedla, že T. je dieťa narodené mimo manželstva a otcovstvo k nemu je riadne usporiadané. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na platenie výživného. Posledná úprava výživného bola na základe rozsudku OS Topoľčany č. k. 9P/20/2015 zo dňa 11.06.2015, kedy bola zvýšená výživovacia povinnosť otca zo sumy 50 eur na 80 eur mesačne. Matka maloletého o zvýšenie výživného žiada z dôvodu, že sa zmenili pomery na ich strane. Pretože ubehol dlhý čas od posledného určenia výživného, vzrástli náklady na T. týkajúce sa oblečenia, stravy, liekov či náklady súvisiace so školou. Matka uzavrela manželstvo s X. L. a z manželstva sa jej narodili ďalšie tri deti. Momentálne je na materskej dovolenke s dvojičkami, ktoré sa narodili v roku XXXX. S maloletým T. raz ročne chodí na vyšetrenia do L., aktuálne z dôvodu epidemiologickej situácie do Bratislavy. Z dôvodu zdravotných problémov má maloletý upravenú stravu. V súčasnosti maloletý navštevuje 4. ročník ZŠ P., v škole dosahuje dobré výsledky. Otec dieťaťa sa s maloletým nekontaktuje, výživné na neho platí nepravidelne, čo matka riešila podaním exekúcie. Nemá vedomosť o aktuálnych pomeroch otca, ani o jeho zamestnaní, posledné bydlisko otca má iba z dokladu o zaslaní výživného.

3. Na pojednávaní dňa 02.05.2022 navrhovateľka - matka uviedla, že žiada o zvýšenie výšky výživného od podania návrhu.

4. Na pojednávaní dňa 02.05.2022 kolízny opatrovník uviedol, že odporúča návrhu matky vyhovieť, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletého dieťaťa.

5. Otec maloletého sa na pojednávanie dňa 02.05.2022 nedostavil, pričom predvolanie mu bolo doručené do vlastných rúk dňa 26.04.2022.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/29/2014 zo dňa 11.02.2014 bolo otcovi dieťaťa bolo určené platiť výživné v sume 50 eur mesačne. Tento rozsudok bol v časti určeného výživného zmenený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/20/2015-37 zo dňa 11.06.2015, ktorým súd zaviazal otca k plateniu výživného v sume 80 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03. 07. 2015.

8. V čase posledného určenia výživného mal maloletý T. štyri roky.

9. Matke od poslednej úpravy výživného pribudli ďalšie tri vyživovacie povinnosti a to k maloletému Y. L., nar. XX.XX.XXXX a k maloletým dvojčikám I. a B. L., nar. XX.XX.XXXX. Matka je momentálne na rodičovskej dovolenke a jej mesačný príjem je rodičovský príspevok v sume 479,80 eur a prídavok na 4 deti vo výške 100 eur. Manžel matky je zamestnaný v I. B. ako kontrolór kvality s mesačným príjmom asi 800 eur. Okrem mal. Y., B. a I. nemá inú vyživovaciu povinnosť.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 05.04.2022 vyplýva, že maloletý T. je žiakom štvrtého ročníka ZŠ P. v O.. V rámci školy navštevuje krúžok anglického jazyka. Patrí do dispenzára MUDr. K., z odborných lekárov navštevuje gastroenterologickú a chirurgickú ambulanciu v Bratislave. Matka udáva zvýšené výdavky v súvislosti s diétnou stravou maloletého a s liekmi. Výdavky spojené s vyšetrením v Bratislave predstavuje platba cestovného 5 eur a pobyt v nemocnici 10 eur. Výdavky spojené s návštevou školy maloletého T. predstavuje úhrada ZRPŠ 15 eur ročne, fond triedy 20 eur ročne, učebnica anglického jazyka 15eur ročne, fotograf 18 eur ročne. Ďalšími výdavkami rodiny je úhrada nájmu v rámci energii, internetu, televízie v sume 500 eur mesačne, mobilné telefóny 120 eur mesačne, kredit maloletého T. 20 eur mesačne, logopédia maloletého Y. 80 eur mesačne, plienky 20-30 eur mesačne, lieky pre maloletého T. 5 eur mesačne, strava cca 200-250 eur mesačne.

11. Otec je aktuálne zamestnaný v spoločnosti Q. R., a. s., kde má základnú mzdu 917 eur mesačne. Popritom pracuje aj v O. stores SR, a. s. s priemerným zárobkom 101,90 eur mesačne.

12. Zo správy UPSVaR Bratislava zo šetrenia pomerov u otca zo dňa 05.04.2022 vyplýva, že dňa 04.04.2022 bolo vykonané vopred neohlásené šetrenie pomerov u T. X. na adrese C. XXX, X.. Na uvedenej adrese bolo zistené, že ide o ubytovacie zariadenie v priemyselnej zóne, ktoré má charakter ubytovne, kde návštevy spravidla nie sú povolené.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne, a to vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, pričom súd je povinný skúmať príčiny takejto straty. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov preukázali, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

24. Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. Ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.), jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

25. Podľa § 232 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

26. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

27. Podľa § 44 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

28. Takto vykonaným dokazovaním mal potom súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný. Bolo preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom prešla doba siedmich rokov, čo možno v súdnej praxi považovať za dobu kedy pokiaľ sa nezmenia pomery na strane účastníkov, možno rozhodovať o zvýšení vyživovacej povinnosti z dôvodu, že sa zmenil fyzický stav dieťaťa v tom, že toto vyrástlo a zvýšili sa jeho celkové náklady na zaopatrenie z titulu zakupovania väčších konfekčných veľkostí, ako aj zadovažovaním väčšieho množstva stravy. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že sa vydala a narodením ďalších troch detí jej pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti. Otec nejaví záujem o maloletého syna, neplní si vyživovaciu povinnosť v stanovenej výške iba sporadicky zašle časť výživného. Matka sa na výžive svojho dieťaťa podieľa nielen finančne, ale aj osobnou každodennou starostlivosťou oňho, čím si tiež čiastočne plní svoju vyživovaciu povinnosť, na čo je súd povinný pri rozhodovaní o výživnom prihliadať. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľky - matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný.

29. S poukazom na horeuvedené skutočnosti potom súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

30. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.